

Wydział Kontroli

WK-III.431.2.6.2024

Szanowna Pani
Ewa Rak
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy
Spółecznej
ul. Szkolna 1
19-314 Kalinowo

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. 2020 r., poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w **Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kalinowie**, ul. Szkolna 1, 19-314 Kalinowo (REGON: 519-46-23-74; NIP:847-16-76-122).

W okresie objętym kontrolą wykonywanie zadań w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kalinowie nadzorowała **Pani Ewa Rak**, która pełni funkcję Kierownika jednostki kontrolowanej od 15 września 2005 roku.

(dowód: akta kontroli:14.10, 14.11)

Kontrolę przeprowadził kontroler:

- **Paulina Sigiel** – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, delegatura w Ełku;
- legitymacja służbowa nr 41/2020 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
- imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 30 września 2024 roku nr FK-IV.0030.430.2024 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kalinowie.

(dowód: akta kontroli: 7)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 4 listopada 2024 roku do 12 listopada 2024 roku. Odnotowana została pod pozycją 25 w książce kontroli prowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kalinowie.

(dowód: akta kontroli: 23.2)

Kontrola odbyła się w trybie hybrydowym, tj. część czynności kontrolnych prowadzona była w sposób bezpośredni, czyli w siedzibie jednostki kontrolowanej, a pozostałe czynności w delegaturze Urzędu w Ełku, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu

faktycznego, a następnie dokonania oceny działalności jednostki kontrolowanej, a także sformułowania ewentualnych zaleceń pokontrolnych. Rozpoczęcie kontroli nastąpiło w pierwszym dniu kontroli, w trakcie którego okazano upoważnienie do kontroli oraz legitymacje służbowe kontrolera. Poinformowano o zasadach kontroli w trybie hybrydowym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazania. Kontrola zakończona została spotkaniem z Kierownikiem, w czasie którego kontroler przekazał wstępne wnioski z przeprowadzonej kontroli oraz poinformował o przewidywanych terminach przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego. Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EZD pod nr sprawy WK-III.431.2.6.2024.

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie: zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczenia rodzicielskiego, zasiłku pielęgnacyjnego, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego oraz realizowania ustawowych zadań dotyczących opłacania składki emerytalno-rentowej i zdrowotnej za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy i zadań ustawowych z tym związanych;

- **okres objęty kontrolą**

kontrolą objęto okres zasiłkowy 2022/2023 (od 1 listopada 2022 roku do 31 października 2023 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) w związku z art. 20 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2024 r., poz. 323 ze zm.) – *zwanej dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych.*

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kalinowie w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie.**

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie dokumentów otrzymanych w toku kontroli oraz danych wykazywanych przez jednostkę w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z zakresu świadczeń rodzinnych za kwartał IV 2022 oraz kwartał I, II i III 2023 roku - przekazywanych za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej, dokonano następujących ustaleń:

1. W jednostce kontrolowanej, w okresie od 1 listopada 2022 roku do 31 października 2023 roku z dotacji Wojewody na realizację zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych na świadczenia objęte zakresem kontroli przeznaczono **2.252.090,79 zł** , w tym na:
  - Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami - kwotę **767.952,79 zł (7.170 świadczeń)**;
  - Świadczenie pielęgnacyjne - kwotę **1.008.864,00 zł (423 świadczenia)**

- Specjalny zasiłek opiekuńczy – kwotę **0,00 zł (0 świadczeń)**
- Zasiłek pielęgnacyjny – kwotę **269.780,00 zł (1.375 świadczeń)**
- Świadczenie rodzicielskie – kwotę **154.494,00 zł (166 świadczeń)**
- Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – **24.000,00 zł (24 świadczenia)**.

2. Z rozdziału 85502 finansowane są zadania wynikające z: ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów; ustawy o świadczeniach rodzinnych; ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek dla opiekuna bądź zasiłek dla opiekunów. Wójt Gminy Kalinowo - na realizację zadań zleconych w rozdziale 85502 ze środków własnych przeznaczył w: IV kwartale 2022 roku oraz w okresie od I do III kwartału 2023 roku kwotę **0,00zł**.

(dowód: akta kontroli: 15.1-15.5)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Kalinowo liczy ok. 6 190 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych jest Wójt Gminy Kalinowo. Zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kalinowie. W kontrolowanej jednostce decyzje z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych wydawane były na podstawie upoważnień udzielonych przez organ właściwy tj. przez Wójta Gminy Kalinowo.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kalinowie wykonywał swoją działalność na podstawie Statutu nadanego Uchwałą Nr XIX/16 Rady Gminy Kalinowo z dnia 22 czerwca 2016 roku. Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli *Statut* jednostki kontrolowanej – między innymi - stanowił, że „(...) § 7 *Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania określone ustawą o świadczeniach rodzinnych (...)*”.

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Ośrodka – na dzień rozpoczęcia kontroli - określał *Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kalinowie* wprowadzony Zarządzeniem Nr 2.2024 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kalinowie z dnia 1 lipca 2024 roku. Po dokonanej analizie tego dokumentu kontroler stwierdził, że obowiązujący *Regulamin Organizacyjny* był aktualny w zakresie objętym kontrolą.

(dowód: akta kontroli: 14.1, 14.3, 14.6, 14.13)

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kalinowie był organizacyjnie przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą. Działania kontrolne wykazały, że w okresie objętym kontrolą, zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych realizowane były przez jednego pracownika, który bezpośrednio podlegał Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kalinowie. Pracownik zajmujący się realizacją kontrolowanych zadań posiadał aktualny zakres czynności oraz upoważnienia udzielone przez Wójta Gminy Kalinowo - niezbędne do prowadzenia postępowań administracyjnych z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych. Zadania te wykonywano na podstawie aktualnych przepisów prawnych w zakresie świadczeń rodzinnych.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kalinowie realizował zadania wynikające ze Statutu, Regulaminu organizacyjnego oraz upoważnień wydanych przez organ właściwy.

W okresie objętym kontrolą pracownik realizujący kontrolowane zadania uczestniczył w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych im zadań. Udział w szkoleniach potwierdzały certyfikaty.

(dowód: akta kontroli: 14.4-14.6)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kalinowie mieści się pod adresem: ul. Szkolna 1, 19-314 Kalinowo, w budynku dwupiętrowym. GOPS liczy dziewięć pomieszczeń. Realizacja zadań objętych kontrolą odbywa się w pomieszczeniu na piętrze budynku o powierzchni ok. 37 m². Stanowisko pracy osoby realizującej zadania objęte kontrolą wyposażone jest w niezbędny sprzęt i urządzenia biurowe, w pokoju pracownika do spraw świadczeń rodzinnych, jak i w holu jest miejsce dla interesantów służące wypełnianiu wniosków. W budynku Ośrodka nie występują bariery architektoniczne dla osób z niepełnosprawnościami. Akta spraw gromadzone są w teczkach osobowych, opisanych imieniem i nazwiskiem oraz adresem. Teczki umieszczane są w zamykanych na klucz szafach - ustawionych w pomieszczeniu zajmowanym przez pracownika realizującego zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych - zgodnie z nadawaną im numeracją.

Kontrolerowi okazano umowę na oprogramowanie do obsługi świadczeń rodzinnych zawartą z Sygnity Spółka Akcyjna. Ustalono, że w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kalinowie pracownik merytoryczny posługiwał się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

(dowód: akta kontroli: 14.2, 14.7, 14.13)

IV. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

Z informacji sporządzonej przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kalinowie wynika, że w okresie objętym kontrolą nie wpłynęła żadna skarga dotycząca świadczeń rodzinnych.

(dowód: akta kontroli: 14.9)

V. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

Z przedstawionych kontrolerowi materiałów wynikało, że w okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kalinowie prowadził **273** postępowania administracyjne dotyczące rozpatrywania przyjętych wniosków o przyznanie świadczeń w sprawie ustalenia uprawnień do pobierania zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczenia rodzicielskiego, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, zasiłku pielęgnacyjnego oraz świadczenia pielęgnacyjnego zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych, w tym:

- **184** postępowania administracyjnie związane z ustalaniem uprawnień do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami (w tym: wydano 6 decyzji odmownych);

- **17** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do świadczenia rodzicielskiego (w tym: wydano 1 decyzję odmowną);
- **brak** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego (brak decyzji odmownych);
- **27** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (w tym: wydano 1 decyzję odmowną);
- **30** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego (w tym: wydano 3 decyzje odmowne);
- **15** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego (w tym: wydano 7 decyzji odmownych).

W okresie objętym kontrolą w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kalinowie prowadzono **3** postępowania związane z ustalaniem nienależnie pobranych świadczeń i żądaniem ich zwrotu.

W okresie objętym kontrolą w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kalinowie nie prowadzono postępowań w sprawie rozłożenia kwoty zobowiązań na raty oraz nie prowadzono postępowań w sprawie umorzenia nienależnie pobranych świadczeń.

Ponadto wpłynęło **8** odwołań w tym:

- **6** odwołań dotyczących świadczenia pielęgnacyjnego, z tego: 1 sprawa została utrzymana w mocy, 1 sprawa została uchylona i przekazana do ponownego rozpatrzenia, 5 spraw zostało uchylonych i w tych sprawach organ drugiej instancji orzekł co do istoty sprawy oraz

- **2** odwołania dotyczące zasiłku pielęgnacyjnego, z tego: 1 sprawa została uchylona i przekazana do ponownego rozpatrzenia, 2 sprawy zostały uchylone i w tych sprawach organ drugiej instancji orzekł co do istoty sprawy.

W czasie prowadzonych działań kontrolnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kalinowie skontrolowano akta **22** losowo wybranych spraw, w których łącznie prowadzono **22 postępowania administracyjne** - zakończone wydaniem decyzji - związanych z realizacją zadań objętych kontrolą.

Losowy dobór próby badawczej dokonany został spośród wszystkich postępowań administracyjnych prowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kalinowie w okresie objętym kontrolą – z zakresu zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczenia rodzicielskiego, zasiłku pielęgnacyjnego, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka oraz świadczenia pielęgnacyjnego.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań. W trakcie kontroli, na bieżąco, udzielano instruktażu pracownikowi realizującemu kontrolowane zadania.

(dowód: akta kontroli: 11, 23.1)

VI. Kontroli i analizie poddano:

- **10 spraw** związanych z zasiłkiem rodzinnym, w których prowadzono **10 postępowań administracyjnych**, w tym:

- 9 postępowań zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami (w tym jedno postępowanie w którym zadziałał mechanizm złotówka za złotówkę),
- 1 postępowanie zakończone wydaniem decyzji odmownej w zakresie ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego,

(dowód: akta kontroli: 17, 19)

- **3 sprawy** związane z zasiłkiem pielęgnacyjnym, w którym prowadzono **3 postępowania administracyjne**, w tym:

- 2 postępowania zakończone wydaniem decyzji ustalających uprawnienia do zasiłku pielęgnacyjnego,
- 1 postępowanie zakończone wydaniem decyzji odmownej w zakresie ustalenia prawa do zasiłku pielęgnacyjnego.

(dowód: akta kontroli: 21)

- **4 sprawy** związane ze świadczeniem rodzicielskim, w którym prowadzono **4 postępowania administracyjne**, w tym:

- 3 postępowania zakończone wydaniem decyzji ustalających uprawnienia do świadczenia rodzicielskiego,
- 1 postępowanie zakończone wydaniem decyzji odmownej w zakresie ustalenia prawa do świadczenia rodzicielskiego.

(dowód: akta kontroli: 16)

- **2 sprawy** związane z jednorazową zapomogą z tytułu urodzenia się dziecka, w których prowadzono **2 postępowania administracyjne**, w tym:

- 1 postępowanie zakończone wydaniem decyzji ustalającej uprawnienia do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,
- 1 postępowanie zakończone wydaniem decyzji odmownej w zakresie ustalenia prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

(dowód: akta kontroli: 18)

- **3 sprawy** związane ze świadczeniem pielęgnacyjnym, w których prowadzono **6 postępowań administracyjnych**, w tym:

- 2 postępowania zakończone wydaniem decyzji ustalającej uprawnienia do świadczenia pielęgnacyjnego,
- 1 postępowanie zakończone wydaniem decyzji odmownej w zakresie ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego,

(dowód: akta kontroli: 20)

VII. Realizacja ustawowych zadań związanych z opłacaniem składki zdrowotnej i emerytalno-rentowej za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne.

Kontroli i analizie poddano akta 3 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne – w zakresie opłacania składki zdrowotnej i emerytalno-rentowej za te osoby oraz realizacji zadań ustawowych przez płatnika składek.

Analizą objęto dokumentację z miesiąca lipca 2023 roku oraz września 2023 roku.

(dowód: akta kontroli: 22.1-22.3)

Ilość skontrolowanych spraw i ich akt była wystarczająca do dokonania oceny realizacji zadań objętych kontrolą, w tym prowadzonych postępowań administracyjnych, a zastosowane do oceny mierniki były reprezentatywne dla losowo wybranej przez kontrolerów próby badawczej.

VIII. Ustalone uchybienia

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono:

- **uchybiecie, które nie miało wpływu na kontrolowaną działalność, tj.**

W **1 przypadku**, co stanowiło **ok. 4,54 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (22), błędnie policzono dochód rodziny – nie odjęto od dochodu alimentów płaconych na rzecz osób spoza rodziny, co jednak nie miało wpływu na rozstrzygnięcie, ponieważ rodzina mieściła się w kryterium dochodowym uprawniającym do świadczeń.

(dowód: akta kontroli: 18)

dotyczy decyzji: ŚR.522.000295.2022

Skutek ustalonego uchybienia:

Negatywnymi skutkami dla jednostki kontrolowanej jest nie wykonanie ciężącego na jednostce obowiązku ustawowego.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i ocenę wnoszę o:

- 1/ Bezwzględne stosowanie procedur wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie liczenia dochodu rodziny.

Proszę Panią o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie **14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia**, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Radosław Król

Do wiadomości:

1. Mariusz Kazimierz Klepacki – Wójt Gminy Kalinowo